

Ordføreren (Falkenstjerne): Det er kun et Par Bemærkninger, jeg har at gøre om Forslaget og de Vædringsforslag, der ere stillede nu. Der blev ved Sagens 2den Behandling af flere Medlemmer gjort Hensigtstilling om at tage det Spørgsmaal under fornøjet Overveielse, hvor det jydsk Arkiv burde lægges. Udvalget har ogsaa taget denne Hensigtstilling til Følge og drøftet dette; men ved Drøftelsen har det vist sig, at Udvalgets Flertal ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at frafalde det Standpunkt, det stod paa ved 2den Behandling, hvor det jo anbefalede Viborg. Dels har Flertallet fundet, at Viborg er nok saa centralt beliggende, dels er der i alt Fald ligesaa mange Momenter, der tale til Fordel for Viborg som til Fordel for Aarhus. Et Mindretal i Udvalget har dog anbefalet Aarhus og stillet Vædringsforslag i saa Henseende, og jeg skal naturligvis overlade til dette Mindretal selv at motivere sit Forslag; ved dette er der i alle Tilfælde tilveiebragt Betingelse for, at det høie Thing kan komme til at stemme om denne Sag. Af andre Spørgsmaal, der stode tilbage fra 2den Behandling, var nærmest § 4. Med Hensyn til § 4 forbeholdt Udvalget sig ved 2den Behandling sin Stilling, men efter at vi have haft denne Paragraf under fornøjet Overveielse, indstiller Udvalget den til Thingets Vedtagelse, kun med en lille Vædring, som ogsaa er sat ind i de andre Lønningslove, hvor denne Paragraf findes, nemlig at der i det andet Stykke, hvor der staar: „Af Statskassen godskrives Bestillingmanden et til 5 pCt. af hans Lønning hvarende Beløb“ tilføies: „dog ikke førend hans fyldte 25de Aar“. Særlig praktisk Betydning vil det ikke faae, da det er meget sjeldent, at der i Arkiverne findes Bestillingsmænd under 25 Aar. Fra den ærede Kultusministers Side foreligger der jo flere Vædringsforslag, af hvilke Udvalget kun har haft Leilighed til at drøfte det ene, da de andre ikke forelaa, da Udvalget holdt sit sidste Møde. Det er imidlertid Forslag, der ikke ere af indgribende Betydning. Det første af Kultusministerens Forslag gaar ud paa, at Provindsbladene, baade Dagbladene og Ugebladene, for Fremtiden i Stedet for at afleveres til Universitetsbibliotheket blive at afleveres til Provindsarkiverne. Der er fra Universitetsbibliotheket fremkommet et Ønske om at beholde de Kjøbenhavnske Dag- og Ugeblade, og Udvalget har fundet, at det ikke var nogen Anledning til at modsætte sig dette; idet jo ligesom Centraladministrationens Arkivalier ere samlede i Hovedarkivet her i Kjøbenhavn, saa-

ledes indtager Hovedstadspressen en særlig Stilling i hele Landets Presse. Derimod har det særlig Betydning, at Provindspressen bliver ude i den paagjældende Landsdel. Det er allerede erkjendt ved 2den Behandling, da Udvalget stillede sit Vædringsforslag i saa Henseende, væsentlig for at opnaa, at Provindspressen blev ude i den paagjældende Landsdel, idet man ikke fandt, at der var synderlig Mening i, at der her i Kjøbenhavn fandtes to Exemplarer af alle Provindsblade, medens der ude i Provindserne intet Exemplar fandtes deraf. Derfor kan der fra Udvalgets Side Intet være i Veien overfor dette Vædringsforslag af den ærede Kultusminister. Med Hensyn til de andre Vædringsforslag af den ærede Minister har Udvalget ikke haft Leilighed til at tage nogen Stilling, saa at jeg derom kun kan tale paa egne Begne, og jeg skal kun referere, at tidligere, da Udvalget drøftede, hvilket Navn disse Arkiver for den lokale Administration burde have, havde man naturligvis ogsaa under Overveielse at kalde dem Provindsarkiver. Naar man frafaldt det, var det, fordi det dengang blev gjort gjældende i Udvalget, at Ordet „Provinds“ ikke havde Hjemmel i det danske Lovsprog. Senere er det blevet mig klart, og jeg har faaet Oplysninger fra forskellige Sider om, at Ordet „Provinds“ har meget god Hjemmel i det danske Lovsprog, ja det findes selv i 5te-Juni Grundloven. Saavidt jeg erindrer, er det, hvor der tales om, at Valgene til Landsthinget kunne i Fremtiden gaa over til de kommunale Raad eller Provindsraadene. Den Indvending, der blev reist i Udvalget, bestemte dengang Udvalget til at opgive Navnet Provindsarkiv og gaa til Navnet Kredsarkiv, men denne Indvending falder jo nu bort, og jeg skal derfor for mit Vedkommende ganske tiltræde Kultusministerens Vædringsforslag og anbefale Thinget at stemme derfor, men jeg maa naturligvis erkjende, at jeg her kun taler paa egne Begne. Jeg har selv stillet et Vædringsforslag til det sidste Stykke af § 1, som i den Stikelse, hvori det blev vedtaget ved 2den Behandling, lyder saaledes: „Af Kredsarkiverne oprettes et i eller ved Kjøbenhavn for Sjællands og Lolland-Falsters Stifter, et i Odense for Fyns Stift og et i Viborg for de jydsk Stifter“. Dette lille Afsnit har jo derved faaet et vist geistligt Præg, og da der ikke er særlig Anledning til, at bevare et særlig geistligt Præg ved denne Leilighed, og da vi ere komne ind paa hovedet at lægge Provindsgrundlaget til Grund for disse Arkiver, har jeg fundet det